

Justícia Social

Organ de la Unió Socialista de Catalunya

Demà farà quatre anys que vàrem proclamar la República. Ves qui ho diria!

SOCIALISTES AL PODER

Els salvadors de l'economia

Editorials

Els radicals i les Corts

Veiem, amb sorpresa gran, que d'ençà que va resoldre's la crisi amb un Govern transitori certs elements i certes publicacions de les esquerres liberals s'han entenit potser una mica massa amb aquest Govern i amb aquestes Corts. Hi ha hagut qui ha arribat a ésser tan ingenu que ha fet un grapat de matemàtiques amb els vots de la Cambra, especulant sobre hipòtesis i incògnites tan inestables com és ara la reincorporació dels socialistes al Parlament.

No ho diem — ben lluny d'això — en so de repte, ni menys amb la pretensió, que no ens escauria, d'alliçonar ningú. Però hem de suposar, en el nostre optimisme perdurable, que les esquerres — sobretot d'Espanya — van adoptar aquella actitud de mig respecte envers el Gabinet radicalment radical (i tècnic, ho oblidàvem) més aviat per carregar-se de raó una vegada més, com a simple estratègia momentània, que no pas convençudes poc ni gaire en llur intimitat.

No volem — ni podríem, potser — insistir sobre aquest tema. Repetim, solament, una vegada més, la nostra consigna antiga: cal dissoldre les Corts. Primer això, i després parlarem. Tot allò que no sigui obrar així amb garanties plenes per a tothom no ens ha d'enternir ni gota. No creiem que els radicals trenquin de cop — tampoc no fóra lògic — amb llurs aliats de la vetlla, lligats com hi estan profundament per la solidaritat en la repressió d'octubre. I encara que arribin a la ruptura inevitable, imposada per pressions exteriors i per afany de domini partidista, tampoc no hem de donar per liquidada tota l'oposició a llur tasca del bienni que sembla pròxim a cloure's. Sense venjances ni persecucions, cal almenys delimitar ben bé el camp dels republicans i no obrir-ne les portes mai més a segons quins elements.

Nosaltres — parlem només, però no gens menys, en nom de la U. S. C. — encara no hem perdonat a Martínez Barrio l'aventura funesta i combinada de les eleccions de l'any 33. No parlem doncs de la nostra actitud davant les forces que són a la seva dreta.

Després de quatre anys

Demà farà quatre anys que tot el país vivia en el deliri de l'entusiasme. Macià i Companys proclamaven, a Barcelona, la República catalana, la qual a mitja nit era acatada a la Plaça de Sant Jaume — que d'ençà de llavors es diu de la República — per forces de l'exèrcit espanyol. L'oficial que comandava aquelles tropes no era pas català, i llegí la proclama amb accent difícil. El seu esforç per a fer entenedora la nostra llengua, bandedada aleshores de les casernes, feia més punyent l'encís. Venia a ésser, en aquella nit clara, com una penyora de l'obra

meravellosa que podíem fer tots i vàrem manmetre.

A Madrid, força hores més tard, era proclamada igualment la República. I amoe no havien fet — alguna abans i tot de Barcelona — poblacions secundaries però entusiastiques. A la nit, per ii, vençuda la moral de l'enemic per una resistència impossible, el Govern provisional de la República assumia tots els poders i destronava la casa totpoderosa dels Borbons.

No hi hagué resistència, però algú la inventà. A Catalunya, concretament, el general Despujol havia de rebre l'ordre de declarar l'estat de guerra. No la rebé perquè els revolucionaris van actuar be aquell dia, i ultra deturar aquest missatge important n'enviaren de talsos en nom seu ordenant a les guarnicions de sortir a retre honors al nou règim. Per on es demostra que les revolucions han d'estar ben organitzades, i que cal sobretot el coratge i la iniciativa per a intentar — amb pocs o molts elements, segons els casos — de reeixir.

Avui no queda ja sinó un parell d'homes del Govern provisional en els llocs responsables de la República. Els altres, homes i partits, en són bandejats sistemàticament. L'obra de cultura, de reforma agrària, de millores socials, de sanejament financer, de reorganització administrativa, de depuració política, és interrompuda o bé destruïda de manera conscient. La República del 14 d'abril és un record de museu.

Només és d'un home, o d'uns partits, la culpa que això ocorri? No. Les esquerres hi tenen també llur part i han de reconèixer-la. Les divisions, els personalismes, els legalismes desplaçats completament quan calia bastir un estat diferent d'aquell que existia, les timideses, moltes altres raons de perturbació van crear-se les pròpies esquerres. Entre altres errors, ens vam enternir amb certs homes de dreta que se'ns han girat en contra: Anguera és un cas típic entre els homes civils, per no parlar dels sorges.

En aquesta data luctuosa avui, gloriosa en la història, del 14 d'abril, més que no recordar les gestes pacífiques dels anys transcorreguts, preferim exposar a la meditació dels companys la lliçó de les nostres culpes i, més que de les nostres, perquè major va ésser llur predomini en la trajectòria seguida, la culpa de les esquerres liberals que van trobar sempre en el proletariat una ajuda lleial i decisiva. L'amarga lliçó servirà de segur per a rectificar tots plegats i restablir, amb la solidaritat refermada en el sofriment i amb un impuls més fort, el front generós de quatre anys enrera.

Passat
per la censura

Una de les preocupacions més constants de la gent que ha pres la Generalitat per camp d'operacions ha estat desfer la feina realitzada pel company Comorera al departament d'Economia i Agricultura. Ja saben el que fan.

Aquest conglomerat de passions i interessos materials que s'anomena Lliga Catalana ja estaran contents. El seu líder màxim deia esgarriat un dia en una conferència adreçada a la plutocràcia que el segueix: «Com voleu que els perills que amenacen en aquest moment l'economia catalana tinguin salvació a mans d'un socialista tan sectari com el senyor Comorera?»

Heus ací una cosa curiosa; aquests economistes de la fracasada escola liberal, que no saben trobar solució als innombrables problemes que els ha plantejat la tan acreditada com científica fórmula, *deixeu fer, deixeu passar*, en lloc de confessar el seu fracàs per endegar l'economia enfront de les qüestions que els plantegen els nous sistemes de producció, i perquè la gent no s'adoni de llur postura ridícula, ens expliquen si tal o tal principi marxista és ver, o no, si els socialistes han fracassat en aquell i l'altre poble, si a la U. R. S. S. els obrers estan en aquesta o l'altra situació. Ens deixarien més satisfets i convençuts si, amb la clarividència i facilitat que veuen els defectes — i els critiquen — de les teories econòmiques socialistes (que no són el seu fort i sempre tindrem la impressió que les analitzen amb passió pejorativa), ens donessin els remeis dels mals que té l'economia capitalista, de la qual són sacerdots i tenen l'ineludible deure moral de donar-nos-els si és que volen que ens els prenguem seriosament.

Catalunya va viure set anys sota un règim de Mancomunitat, la presidència de la qual va ésser sempre exercida per virreis de filiació lliguera. En aquests set anys, la Lliga va tenir-hi una veritable acció predominant i no va resoldre cap problema substancial a l'agricultura catalana, que és una de les fonts cabdals de la nostra economia. Molt patriotes, molt catalanistes, però no es varen fixar mai que els pagesos catalans es moren de gana i si alguna intervenció se'ls va acudir va ésser ajudar a crear alguns cellers cooperatius, on el petit propietari, el rabasser i el parcer estan sotmesos injustament a la voluntat i a l'egoisme dels grans propietaris.

I és que Lliga Catalana no pot resoldre veritablement cap problema econòmic per raó dels antagonismes bàsics que conté l'economia capitalista que ella defensa. Com és possible que cap partit burgès accepti de grat la creació de sindicats agrícoles on cada home tingui un vot, és a dir, on tots els seus components estiguin en igualtat de drets i deures, independentment de les carges de vi, dels quilos de blat o de les quarteres de patates que culli cada un dels afiliats? Com és possible que cap partit burgès orienti els sindicats

agrícoles en el sentit que, ultra les compres en comú, l'elaboració dels productes en comú, les expedicions en comú, marques, etcètera, els organitzi per a fer les vendes directament als consumidors, sense necessitat d'interme-

generant cada dia més i desvalorant-se. Va haver d'ésser un socialista que havia d'arruïnar l'economia catalana qui va posar el primer remei, adquirint toros sementals suïssos i deixant-los gratuïtament als grangers i als

Joan Comorera

(Dibuix de Lluís Ardiaca.)

diaris, si precisament bona part dels seus afiliats viuen de l'exploració als productors i als consumidors?

Tothom que tingui bon sentit veu amb claredat que l'agricultura catalana és susceptible de proporcionar benestar als pagesos i millors possibilitats de vida als que no ho som; però perquè sigui possible econòmicament cal organitzar-la en sentit collectivista i racionalitzar-la, car, mentre l'egoisme individual i l'empirisme prevalguin, ja en poden fer de discursos els savis de l'escola economista burgesa, que al pagès el jornal li sortirà a nou rals treballant almenys deu hores i els altres ciutadans continuarem ingerint productes adulterats i cars.

Ha fet més el company Comorera en nou mesos per la pagesia i l'economia catalanes que tota aquella trepa de patriotes durant set anys de Mancomunitat. No us recordeu d'aquella escandalosa campanya ramadera que feien en temps de l'últim virrei, i consti que diem escandalosa pel soroll que feien? Doncs bé, molts cartells i molta mandanga, però la nostra raça bovina anava de-

ramaders, obligant-los que rege-neressin la raça.

Va ésser un socialista que va tallar l'especulació deslleial dels que feien la competència als nostres pagesos colliters de blat i posar-se enfront de tots els interessos immorals que hi ha darrera dels elements defensats per l'A. B. C., *El Debate* i altra premsa, mentre els catalanistes de tota la vida els havien deixat sempre abandonats a les seves pròpies forces per lluitar amb un poder econòmic més fort que ells.

EPOCA IV - NUM 4
BARCELONA
13 d'abril del 1935

PREU:
20 cènts.

Redacció i administració:
A. López de Ayala,
10, principal
(BARCELONA - SANTIS)